اخبار کوتاه

افزایش بی‌ضابطه هزینه ارسال پیامک‌های بانکی

برخی بانک‌ها طی روزهای گذشته در حالی هزینه ارسال پیامک به مشتریان را افزایش دادهاند که به گفته مقامات مسئول، این اقدام خودسرانه انجام شده است؛ اگرچه از ضعف نظارت بر بانک‌ها حکایت دارد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از مهر، بانک‌ها هر چند ماه یک بار اقدام به افزایش خودسرانه هزینه ارسال پیامک برای مشتریان می‌کنند و به بهانه تغییر برخی خدمات، آبونمان ماهانه ارائه خدمات پیامکی به مشتریان نظام بانکی را بالا می‌برند.

آبان ماه سال گذشته بود که بانک مرکزی پس از گذشت چند سال، به صورت رسمی هزینه ارسال پیامک‌های بانکی را افزایش و به بانک‌ها اجازه داد تا هزینه ارائه خدمات بانکی خود را بالا ببرند و بانک‌ها پس از ده سال، بصورت رسمی اجازه پیدا کردند نرخ این خدمات را افزایش بدهند.

بررسی‌های میدانی حکایت از آن دارد که برخی از بانک‌ها در سال جدید بار دیگر اقدام به افزایش هزینه ارسال پیامک کرده و نرخ‌های جدیدی را در قالب پیامک به مشتریان نظام بانکی اعلام می‌کنند تا بر مبنای آن، به کار خود وجاهت قانونی بدهند؛ البته بانک مرکزی این موضوع را تائید نکرده و آخرین بار در آبان ماه سال گذشته بود که در قالب اطلاعیه‌ای رسمی، مجوز افزایش کارمزد را صادر است.

یکی از مشتریان نظام بانکی در گفتگو با خبرنگار مهر گفت: چند روز پیش پیامکی از بانک... دریافت کردم که بدون ذکر علت و با عنوان «پیامک گروهی» مبلغ ۳۰ هزار تومان از حساب بنده کسر شده بود؛ وقتی از شعبه بانک پیگیری کردم گفتند نرخ جدید هزینه پیامک است که بانک از حساب مشتریان کسر کرده است. جالب اینکه از پیش هیچ اطلاعی به مشتریان داده نشده بود و حتی در پیامک توضیح نداده بودند که علت کسر این وجه چیست.

محمدرضا جمشیدی، دبیر کل کانون بانک‌های خصوصی در گفتگو با خبرنگار مهر می‌گوید: بانک‌ها حق افزایش کارمزد خدمات بانکی را بدون کسب مجوز از بانک مرکزی ندارند و بر این اساس اگر چنین اقدامی صورت بگیرد، تخلف محسوب می‌شود.

وی می‌افزاید: بررسی‌های صورت گرفته از سوی کانون بانک‌های خصوصی حکایت از آن دارد که تنها یک بانک راسا اقدام به افزایش هزینه ارسال پیامک‌های بانکی نموده که این کار کاملاً خودسرانه و سلیقه‌ای بوده است.

وام ساخت مسکن ۳۰۰ میلیونی شد

عضو هیئت مدیره بانک مسکن از افزایش وام نوسازی بافت فرسوده برای سازندگان حرفه‌ای به ۳۰۰ میلیون تومان در تهران خبر داد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایسنا، محمدحسن علمداری با اشاره به پرداخت وام مسکن بافت فرسوده به ۲۰ هزار واحد، اظهار کرد: مبلغ قرارداد امضا شده با مالکان بافت‌های فرسوده تاکنون ۱۳۷۰ میلیارد تومان است.

طبق اعلام بانک مسکن، وی گفت: سال گذشته احیای بافت‌های فرسوده با استفاده از روش‌های نوین ساخت و ساز ۲۵۰ میلیون تومان تسهیلات پرداخت می‌شد که امسال این وام به ۳۰۰ میلیون تومان افزایش یافته است.

علمداری افزود: بانک مسکن در تهران و کلانشهرها ۵۰ میلیون و در سایر شهرها ۴۰ میلیون تومان وام بافت فرسوده با سود ۹ درصد پرداخت می‌کند.

عضو هیئت مدیره بانک مسکن در پایان گفت: مابقی تسهیلات موردنیاز برای بافت فرسوده با سود ۱۸ درصد به متقاضیان پرداخت می‌شود.

جریمه ۹ میلیارد ریالی کارفرمایان فردیسی

گفت اداره تعاون، کار و رفاه اجتماعی فردیس گفت: کارفرمایان این شهرستان سال گذشته به دلیل به کارگیری نیروی کار خارجی غیر مجاز، ۹ میلیارد و ۷۷ میلیون ریال جریمه شدند.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایرنا، بهنام بهدارند افزود: در این مدت ۱۳۷ مورد شناسایی اتباع بیگانه در شهرستان فردیس انجام شد که آزاد سازی فرصت شغلی به نفع کارگران ایرانی انجام شد.

وی ادامه داد: میزان جریمه کارفرمان متخلف براساس تعداد نفرات و روزهای کار کرد آنها محاسبه می شود.

بهدارند گفت: طبق قانون کارفرمایان در هیچ یک از واحدهای صنفی، کارگاه های ساختمانی، تولیدی و صنعتی حق به کارگیری اتباع بیگانه غیرمجاز را ندارند.

وی با اشاره به اینکه سال گذشته یک هزار و ۴۰۰ فقره پرونده شکایت کارگری کارفرمایی بررسی و احکام مربوطه صادر شد، افزود: از این تعداد پرونده ۴۵۲ مورد در مرحله تجدید نظر مورد بررسی مجدد قرار گرفت و یک هزار و ۳۷۹ مورد بازرسی از مراکز صنعتی تولیدی و صنفی در خصوص اجرای مقررات قانون کار و با موضوعات روابط کار ایمنی و شرایط کارگری انجام شد.

گفت اداره تعاون، کار و رفاه اجتماعی شهرستان فردیس گفت: ۱۳ مورد تشکیل شرکتهای تعاونی در شهرستان سال گذشته محقق شده که اشتغال ۱۰۲ نفر را به دنبال داشته است.

بهدارند افزود: اداره تعاون ،کار رفاه اجتماعی شهرستان فردیس رتبه اول بازرسی را در اجرای مقررات قانون کار را در سطح استان البرز به دست آورده است.

معاون سازمان بورس و اوراق بهادار اعلام کرد:

ارزش ۴۰۰ هزار میلیارد تومانی شرکت‌های سرمایه‌گذاری استانی سهام عدالت

معاون نظارت بر نهادهای مالی سازمان بورس و اوراق بهادار ارزش سهام شرکت‌های سرمایه‌گذاری استانی سهام عدالت را ۴۰۰ هزار میلیارد تومان ارزیابی کرد.

به گزارش پیام آشنا از پایگاه خبری بازار سرمایه ایران، «محمدحسن ابراهیمی سروعلیا» اعلام کرد: به زودی انتخابات اعضای هیات مدیره شرکت های سرمایه گذاری استانی سهام عدالت برگزار می شود و این اعضا برای سهام ۳۰ میلیون نفر به ارزش حدود ۴۰۰ هزار میلیارد تومان تصمیم گیری خواهند کرد.

وی گفت: هم اکنون ۳۱ شرکت سرمایه گذاری استانی داریم که باید انتخابات اعضای هیات مدیره این شرکت ها برگزار شود.

ابراهیمی سروعلیا با اشاره به روش های مختلف مدیریت سهام در دارندگان سهام عدالت افزود: سال گذشته که آزادسازی سهام عدالت انجام شد، افراد تصمیم گرفتند به دو روش سهام خود را مدیریت کنند؛ حدود ۲۰ میلیون نفر روش مستقیم و ۳۰ میلیون نفر روش غیرمستقیم را انتخاب کردند. عضو هیئت مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار افزود: سهام افرادی که مدیریت سهم را خود به طور مستقیم در اختیار دارند، تا امروز حدود ۶۰ درصد آزادسازی شده و امکان فروش آن وجود دارد. وی ادامه داد: آن عده هم که روش غیرمستقیم را انتخاب کردند، در واقع اداره سهام را به شرکت های سرمایه گذاری استانی سهام عدالت واگذار کردند و ارزش فعلی سهام آنها حدود ۴۰۰ هزار میلیارد تومان است.

ابراهیمی سروعلیا گفت: مجموع ارزش سهام شرکت های سرمایه گذاری استانی سهام عدالت، ۴۰۰ هزار میلیارد تومان است که الان بحث انتخابات هیات مدیره این شرکت ها مطرح است.

عضو هیات مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار گفت: البته این رقم فقط مربوط به ۳۶ شرکتی است که بورسی شده‌اند و ارزش غیر بورسی ها چون هنوز تقویم نشده‌اند، به طور دقیق مشخص نیست.

به گزارش ایرنا، گفت سازمان بورس و اوراق بهادار چندی پیش اعلام کرد: افرادی که تمایل دارند به عضویت هیات مدیره شرکت های سرمایه گذاری استانی انتخاب شوند، تا روز ۲۸ فروردین ماه جاری فرصت دارند تا در سامانه ستان این سازمان ثبت نام کنند؛ انتخابات هم از اواخر اردیبهشت تا اواسط خرداد‌ماه برگزار خواهد شد.

در همایش مجازی تجاری بازرگانان البرز و استونی مطرح شد:

گسترش مراودات تجاری در دستور کار

به همت اتاق بازرگانی استان البرز همایش تجاری بازرگانان البرز با استونی با حضور ۲۵ شرکت استونیائی و ۱۵ شرکت ایرانی برگزار شد.

به گزارش پیام آشنا، در این همایش تجاری، اعضاء اتاق‌های بازرگانی البرز و استونی در زمینه های صنایع پلاستیک، شمش آلومینیوم و صنایع دارویی به بررسی راههای همکاری با یکدیگر پرداختند.

در این نشست سید فراز جبلی دبیر کل اتاق بازرگانی البرز با تاکید بر این موضوع که علیرغم مشکلات سیاسی اخیر، روابط خوب میان ایران و استونی تداوم داشته است بر تمایل صنعتگران البرزی برای انجام مراودات اقتصادی با استونی تاکید کرد.

در بخشی دیگر از سخنان دبیرکل اتاق بازرگانی البرز با اشاره به رشد ۱۰۰ درصدی صادرات این استان بیان شد که باقی استان ها تنها رشد ۱۰ درصدی صادرات غیرنفتی را در سال گذشته تجربه کرده اند.

جبلی در این نشست با معرفی توانمندی‌های استان در بخش‌های مختلفی از جمله تولیدی و صنعتی از امضای تفاهم نامه میان اتاق های بازرگانی ایران و استونی در جریان سفر پیشین هیاتی از این کشور سخن گفت.

در این همایش تجاری مجازی، موضوع دعوت از هیات تجاری استونی برای حضور در استان البرز و برقراری ارتباطاتی موثرتر در حوزه گسترش مراودات تجاری از سوی دبیر کل اتاق البرز مطرح شد.

در بخش دیگری از این جلسه بی تو بی آنلاین، میت پالتز گفت اتاق بازرگانی استونی هم با ابراز تمایل به برقراری ارتباط موثر با تاجران ایرانی به تولید تاخالص داخلی ۶۰۰/۲۱ یورویی کشور استونی در سال ۲۰۱۹ اشاره و بیان کرد که این کشور در سال ۲۰۲۰ صادرات ۳/۱۴ میلیارد یورویی به دیگر نقاط دنیا انجام داده است.

گفت اتاق بازرگانی استونی در ادامه بیشترین کالاهای صادراتی از این کشور را تجهیزات الکتریکی، سوخت‌های معدنی، چوب و مصنوعات برشمرد که برخی از این موارد به ایران نیز صادر شده است و در مقابل کالاهایی مانند میوه، خشکبار، پوست مرکبات و صیفی جات، محصولات سنگی و سرامیکی، گچ و یا پنبه نسوز از ایران به استونی صادر شده است.

در ادامه این همایش مجازی، مارگوس راوا مدیر توسعه تجارت وزارت امور خارجه استونی هم با اشاره به اهمیت برگزاری جلسات آنلاین با توجه به شیوع کرونا بر توسعه روابط میان ایران و استونی از طریق اتاق‌های بازرگانی از جمله البرز تاکید کرد.

در ادامه همایش، فروزنده ودیعتی، سفیر کشورمان در هلسینکی، با استناد به روابط تجاری که ایران با کشورهای اروپایی دارد به توسعه روابط با استونی تاکید کرد.

وی در ادامه، بهره مندی از یادداشت های تفاهمی امضاء شده میان طرفین را ابزار مناسبی برای توسعه همکاری های آینده عنوان کرد.

مدیر توسعه تجارت وزارت امور خارجه استونی با اشاره به پتانسیل های بالای ایران در زمینه صادرات محصولات صنایع دستی، صنایع غذایی، راه سازی جاده ای و صنایع انرژی پاک از ظرفیت های خوب البرز در برخی از این بخش ها سخن گفت.

وی بیان کرد: خوشبختانه فعالان بخش خصوصی در ایران علیرغم تبلیغات رسانه و تحریم های اعمال شده، به خوبی توانسته اند در آمارهای تجارت ایران تاثیرگذار باشند.

در پایان، سفیر جمهوری اسلامی ایران در هلسینکی از شرکت های ایرانی برای داشتن فعالیت موثر در عرصه های بین المللی علی رغم محدودیت‌های ایجادشده تقدیر کرد.

فتانه شکرالهی خبر داد:

البرز؛ رتبه دوم صدور پروانه استاندارد کشور

مدیرکل استاندارد البرز از صدور ۳۱۴ پروانه کاربرد علامت استاندارد در استان البرز طی سال گذشته خبر داد و اعلام کرد: البرز در این بخش رتبه دوم را پس از استان تهران کسب کرده است.

به گزارش پیام آشنا، فتانه شکرالهی گفت: طی این مدت همچنین ۲۷۶ پروانه کاربرد علامت استاندارد در البرز تمدید شد.

وی اظهار امیدواری کردکه در سال جاری که به نام « تولید، پشتیبانی هماهنگ زدایی ها » مزین شده است با حمایت و همراهی بیش از پیش دستگاههای اجرایی و تلاش وافر کارآفرینان، تحول و پویایی چشمگیر در بخش تولید و صنعت استان را تجربه کنیم.

وی با اشاره به اینکه یکی از وظایف سازمان استاندارد نظارت بر کیفیت تولیدات صنعتی و انطباق ویژگی های این تولیدات با موازین استاندارد است، افزود: بر همین اساس گشت های بازرسی این اداره کل علاوه بر کنترل خطوط تولید نسبت به نمونه برداری تصادفی از محصولات عرضه شده در بازار اقدام کرده و در صورت مغایرت آنها با استانداردهای مربوطه با متخلفان برخورد قانونی می کنند.

وی تاکید کرد: عدم رعایت ویژگی های استانداردهای اجباری مشمول پیگرد قانونی و ابطال پروانه کاربرد علامت استاندارد خواهد بود.

شکرالهی افزود: کاربرد علامت استاندارد ایران نشانگر تعهد تولید کننده به رعایت ضوابط موازین و استمرار انطباق مشخصات کالا با استاندارد ملی است.

وی گفت: طبق قانون تولید، توزیع و فروش کالاهای مشمول استاندارد اجباری با کیفیت پایین تر از استاندارد یا بدون علامت استاندارد ایران ممنوع است.

مدیر عامل شرکت آبفای استان خبر داد:

افتتاح و احداث ۱۱ پروژه تامین آب اولویت سال ۱۴۰۰

مدیرعامل شرکت آبفای استان البرز اعلام کرد که افتتاح، احداث و تکمیل ۱۱ پروژه تامین آب مهمترین برنامه کاری سال ۱۴۰۰ این شرکت است.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایرنا، ذوالفقار مهدی زاده گفت: بهره برداری از مدول سوم تصفیه خانه آب شماره ۲ کرج به ظرفیت ۵۰۰ لیتر برثانیه، شروع فرآیند واگذاری عملیات اجرایی تصفیه خانه آب شماره سه کرج به ظرفیت ۵۷۰ لیتر برثانیه، بهره برداری از ۶ حلقه چاه فلمن درحاشیه رودخانه کرج با آبدهی حداقل ۶۰۰ لیتر برثانیه، احداث ۹ هزارمتر مکعب مخزن آب‌بهره برداری از ۲۰ هزار متر مکعب مخزن آب از مهمترین پروژه های تامین آب در سال جاری البرز است.

وی گفت: بهره برداری از مجتمع آبرسانی شهید مدافع حرم محمود نریمانی در آتشگاه نوجان وخوارس با صرف ۱۰۸ میلیارد ریال،بهره برداری از طرح آبرسانی به روستای کردان با صرف ۵۳ میلیارد ریال،اجرای ۸۳ کیلومتر شبکه جمع آوری وخطوط انتقال فاضلاب،نصب هفت هزار و ۷۰۰ فقره انشعاب فاضلاب، از دیگر پروژه های اجرایی سال جاری آبفای البرز است .

مدیرعامل شرکت آبفای استان البرز گفت : احداث مدول سوم تصفیه خانه فاضلاب قوچ حصار نظرآباد، احداث ایستگاه پمپاژ فاضلاب شهر جدید هشتگرد، تکمیل طرح توسعه تصفیه خانه فاضلاب کرج(مدول دوم) و انجام مطالعات بازنگری فاضلاب کل کرج دیگر برنامه کاری شرکت آبفای استان در سال ۱۴۰۰ به شمار می رود.

مهدی زاده با اشاره به کاهش نزولات جوی در سال آبی جاری از مردم استان البرز خواست در مصرف آب صرفه جویی لازم داشته باشند. تا در تابستان با تنش کم آبی مواجه نشود.

معاون گمرک اعلام کرد:

هیچ مشکلی در ترخیص خوراک مرغ نیست

معاون فنی گمرک ایران اعلام کرد که هیچ مشکلی در ترخیص کالاهای اساسی از جمله نهاده های تولید دام و طیور از گمرک وجود ندارد و کالاهای مربوطه در صورت وجود در صف تخصیص ارز تا ۹۰ درصد و داشتن اعلامیه ارز به طور کامل و فوری ترخیص می شود.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایسنا، درجریان آشفتگی بازار مواد دلایل مختلفی برای آن مطرح بود و هر بار توپ این گرانی در زمین های مختلف چرخید ولی اینکه مشکل اصلی در این رابطه کجاست و چه کسی و یا کسانی توان مدیریت این بازار یا تولید مرغ از ابتدا تا انتها را ندارند مشخص نیست.

در ماهای اخیر بحث های مختلفی مطرح شد که در موارد‌ی موضوع کمبود نهاده های تولید و یا موانع در ترخیص و واردات این اقلام به میان آمده است و در این رابطه اخیرا زرگران، از اعضای اتاق بازرگانی گفته که به دلیل وجود بروکراسی دولتی، واردات نهاده ها توسط بخش خصوصی مختل شده و احتمالا وضعیت تولید مرغ در هفته های آتی دچار مشکل شده و قیمت ها رشد خواهد داشت.

این در حالی است که آمار گمرک ایران از وضعیت واردات نهاده تولید دام و طیور نشان می دهد که در سال گذشته در مجموع بیش از ۱۳ میلیون تن ذرت، جو و کنجاله سویا ترخیص شده که بالغ بر نیمی از واردات کالای اساسی بوده است. در عین حال که در حال حاضر حدود سه میلیون تن از این سه قلم در گمرک و بنادر موجود است.

افزایش قیمت برنج ایرانی تا ۴۲ هزار تومان

افزایش تا ۱۵۰ درصدی قیمت برنج های وارداتی و نرخ بیش از ۴۲ هزار تومانی هر کیلو برنج ایرانی تا پایان سال گذشته در گزارش های رسمی ثبت شده است.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایسنا، برنج مصرفی از دو محل تولید داخل و بخشی از واردات تأمین می شود. برنج های وارداتی از ابتدای سال گذشته مشمول دریافت ارز ۴۲۰۰ تومان بودکه با حذف آن، تأمین ارز این کالا با نرخ سامانه نیما که معمولا نزدیک به بازار است انجام می شود. از آن زمان در کنار افزایش نرخ ارز موانعی در ترخیص وجود داشت که موجبات افزایش قیمت این کالا را فراهم کرد.

براساس تازه ترین آمار مرکز آمار ایران از وضعیت قیمت و تورم کالاهای مورد نیاز مردم قیمت برنج ایرانی از اسفند ۱۳۹۸ که هر کیلو به طور متوسط ۲۳ هزار و ۶۰۰ تومان بوده تا اسفند سال گذشته که به طور متوسط تا ۳۵ هزار تومان قیمت خورده افزایش ۴۷۵ درصدی داشته است برنج ایرانی حتی تا بیش از ۴۲ هزار تومان نیز قیمت خورده است.

در مورد برنج های خارجی هر کیلو آن از اسفند ۱۳۹۸ به طور متوسط ۹۷۰۰ تومان عرضه شده ولی به تدریج در شرایط جدید روند صعودی قیمت آن شروع شده است؛ به طوری که در بهمن ماه سال قبل به طور متوسط ۲۳ هزار و ۹۰۰ تومان و در اسفند تا ۲۴ هزار و ۲۰۰ تومان افزایش قیمت داشته و حداکثر ۲۹ هزار و ۴۰۰ تومان نیز برای آن ثبت شده است.

بر این اساس هر کیلو برنج خارجی با افزایش قیمت ۱۵۰ درصدی در پایان سال گذشته مواجه بود.

اما اینکه وضعیت واردات برنج چگونه بوده بررسی آمار گمرک ایران نشان می دهد که در سال گذشته ۹۲۶ هزار تن به ارزش ۸۶۸ میلیون دلار برنج وارد شده است و آخرین آمار از موجودی کالای اساسی تا اواسط فروردین ماه بیانگر موجودی ۳۶ هزار تنی برنج در گمرک و بنادر است.

در نیمه دوم سال گذشته ترخیص برنج از گمرک با موانعی همراه بود و حتی در انتقالات صاحبان کالا موضوع قرار گرفتن برنج های مانده در بنادر در آستانه فساد مطرح شد، مسئولان گمرک میز دلیل عدم ترخیص را تأمین ارز اعلام کرده بودند اما در نهایت با توافقات صورت گرفته بلکه مرکزی نسبت به صدور کد رهگیری اقدام و ترخیص برنج آغاز شد.

با این حال در ادامه موضوع استاندارد برنج های وارداتی مطرح بود و ترخیص بخشی از آن با این مانع مواجه شد.

یادداشت

برنامه یا توافق‌نامه؟ (بخش اول)

در اسفندماه ۱۳۹۴ که گفت‌جمهور چین به ایران سفر داشت، دو کشور بیانیه‌ای به‌عنوان مشارکت جامع راهبردی ایران و چین منتشر کردند که در بند ۶ آن قید شده بود یک برنامه بلندمدت تنظیم خواهند کرد.

با توجه به اینکه این بیانیه به‌صورت هم‌زمان در هر دو کشور منتشر شده بود در شهریورماه ۱۳۹۸ که محمدجواد ظریف، وزیر امور خارجه کشورمان به چین سفر کرد در واقع پیش‌نویسی که طرف ایرانی تدوین کرده بود به دوستان چینی داده شد و طرف چینی نیز نظرات خود را به طرف ایرانی مخابره کرد. در نهایت در فروردین‌ماه امسال دستگاه‌های داخلی هر دو کشور مجددا نظرات خود را اخذ کردند و در سفر اخیر وزیر خارجه چین این سند به اعضای طرفین رسید. نام این سند «برنامه» است و در واقع چین و ایران در این برنامه تلاش کردند با توجه به مزیت‌های مطلق و نسبی و سابقه تاریخی همکاری که طی سال‌های متمادی داشتند، بتوانند با یکدیگر تعاملات دوطرفه‌ای را برقرار کنند. طبیعی است در این شرایط برخی از کشورها مخصوصا به دلیل تحریم‌ها حساس شوند و موج‌های خبری را در این رابطه راه بیندازند.

یکی از سؤالاتی که در سطح جامعه نیز بارها تکرار شد این بود که چرا متن دقیقی در رابطه با سند همکاری ایران و چین در اختیار شهروندان قرار نگرفته است؟ چینی‌ها براساس سطوح روابطی که تعریف کرده‌اند با ۷۸ کشور و پنج سازمان مختلف در جهان برنامه همکاری دارند. ایران هم کشوری مستقل است و هزینه بسیار زیادی برای کسب استقلال داده است. کماینکه بحث تحریم‌ها، اهمیت حوزه استقلال برای ایران را نشان می‌دهد. قاعدتا چنین کشورهایی موضوعاتی دارند که به صورت محرمانه انجام می‌شود. این در حالی است که هیچ کشوری حاضر نیست، تمام موضوعات و برنامه‌های بلندمدتی را که در نظر دارد در معرض عموم قرار دهد. قطعا در خصوص برنامه بلندمدت همکاری ایران و چین هم با توجه به توافقی که طرفین داشته‌اند و براساس مزیت‌ها و امتیازهایی که دارند، با یکدیگر بر سر میز گفت‌وگو نشسته‌اند. البته توافقی که به صورت برابر، برد-برد و با اطلاع تمام نهادهای ذی‌ربط انجام شده است. بر همین اساس نیاز به این نیست که تمام جزئیات همکاری را ارائه کرد و موضوعی که کشورهای غربی هم بسیار روی آن تاکید دارند و حساسیت‌زایی می‌کنند از مبنا با نقاض‌هایی همراه است. بسیاری از این کشورها خودشان هم قراردادهای بسیار زیادی با کشورهای دیگر منعقد کرده‌اند که جزئیات آن را فاش نمی‌کنند ضمن اینکه باید تاکید کرد این یک برنامه است و هیچ گاه نیاز نیست جزئیات برنامه‌ها را ارائه کرد که همه کشورها بدانند قرار است چه اتفاقی رخ دهد.

اما موضوع دیگری که مورد پرسش قرار گرفت این بود که سند همکاری ایران و چین به دست وزرای خارجه دو کشور به امضا رسید. پرسش این بود که میزان اهمیت این توافق آیا در حد وزیران است یا بالاتر از آنهاست؟ ابتدا باید گفت: درست این است که ما از این سند به‌عنوان یک برنامه راهبردی راه یاد کنیم. برنامه راه، حتی با یادداشت تفاهم متفاوت است. حتی با موافقت‌نامه یا قرارداد نیز معنی واحدی ندارد. هر کدام از این مباحث، معنای حقوقی و بار حقوقی و موضوعات خاص خود را دارند. این یک برنامه راه برای همکاری است و اسم این سند هم برنامه جامع همکاری ایران و چین است. بنابراین مفهوم واقعی نامی است که بر این سند گذاشته شده است. بنابراین حساسیت‌هایی که از سوی برخی صورت می‌گیرد کاملا خارج از اصول قرار می‌گیرد، چون نه قرارداد است و نه نامی از عددی در آن ذکر شده یا نه بحثی بوده که قراردادی به امضا رسیده است.

در واقع برنامه راهبردی به مفهوم این است که زمینه را برای انعقاد قراردادها فراهم و حوزه‌های همکاری را برای هر دو طرف مشخص می‌کند و در این چارچوب است که همکاری‌ها با یکدیگر شکل می‌گیرند. در واقع در برنامه راه، مزیت‌ها و حوزه‌های همکاری و برنامه‌هایی که در کشور می‌توانند در یک چشم‌انداز بلندمدت کار کنند، مشخص می‌شود. بر همین مبنا در این سند چشم‌انداز یک برنامه بلندمدت بین دو کشور ترسیم شده است و دو کشور در این زمینه با هم به توافق رسیده‌اند. بنابراین بسیاری از موضوعاتی که در حال طرح شدن است، خارج از حوزه بحث قرار دارد. در نتیجه این برنامه راه، فعلا در سطح دو وزیر به امضا رسیده است.

چرا چین؟

باید پذیرفت یک اتفاق بسیار مهم در شرق آسیا با محوریت چین رخ داده و قدرتی مانند این کشور ظهور کرده و بدیهی است که کشورهای دیگر بخواهند برنامه‌ای برای بهره‌برداری دوجانبه بر مبنای راهبرد برد-با فرصت جدیدی که در عرصه نظام بین‌الملل ایجاد شده داشته باشند. باید پذیرفت که برجام و بحث کرونا واقعیت‌هایی را در عرصه نظام بین‌الملل چه در حوزه اقتصاد و چه در حوزه سیاست و فرهنگ مشخص کرده است و نشان داد که بسیاری از کشورهای غربی که ادعای بزرگی داشتند در عرصه عمل بسیار کوچک بودند و نتوانستند به تعهدات خود جامه عمل بپوشانند. ضمن اینکه آمریکا بدعهدی کرد. بنابراین بسیاری از کشورها با توجه به تحولات نظام بین‌الملل قاعدتا برای استفاده از فرصت جدیدی که به وجود آمده است برنامه‌ریزی می‌کنند و ایران نیز از این امر مستثنی نیست. در واقع این برنامه همکاری، یک نوع فرصت‌زایی برای کشور به شمار می‌رود که در چارچوب آن یک برنامه بلندمدت با یک کشور قدرتمند در عرصه اقتصاد و سیاست ترتیب دهد.

چند نکته در مورد فصل همکاری‌ها

چند نکته را باید در خصوص این برنامه همکاری مشترک عنوان کرد. اولا باید پذیرفت دیپلماسی یک فن و حرفه است و به‌عنوان یک کار تخصصی باید مورد توجه قرار گیرد. آوردن دیپلماسی به کف خیابان به سود کسی نیست و کسانی که این کار را می‌کنند به فکر منافع خودشان هستند. سیاست و دیپلماسی یک کار تخصصی است و این موضوع به معنی بی‌توجهی به افکار عمومی نیست. افکار عمومی قابل احترام است و باید در مقابل آن پاسخگو بود، اما باید پذیرفت که دیپلماسی یک کار تخصصی است. نکته دیگر این است که مرکل از زمانی که به قدرت رسید ۱۴ بار به چین سفر کرده است. بزرگ‌ترین شریک تجاری آلمان در حال حاضر چین است و قراردادهای بسیار زیادی هر دو کشور منعقد کردند و جای تعجب است که یک هزارم از مسائلی که مطرح است در مورد مرکل نیست. در مورد انگلستان هم اوضاع همین گونه است و خود آمریکایی‌ها هم تبادلات بسیاری با چینی‌ها دارند. چه بخواهیم و چه نخواهیم، چین قدرتی است که در نظام بین‌الملل ظهور کرده و قاعدتا فرصت‌ها و تهدیدهایی را ممکن است با خود به همراه داشته باشد. عاقلانه این است که از این فرصت استفاده کنیم.

نکته بعدی اینکه چینی‌ها اولین کشوری بودند که پروژه ساخت مترو را در ایران اجرا کردند و این در حالی بود که به مراتب از قیمتی که فرانسوی‌ها پیشنهاد داده بودند، برای ما ارزان‌تر محاسبه شد. این پروژه به‌عنوان یکی از موفق‌ترین پروژه‌ها با فناوری بالای چین در خارج از چین در آن زمان رخ داد. سوال اینجاست، آیا ما اکنون می‌توانیم تهران را بدون مترو تصور کنیم؟ این نشان‌دهنده هوشمندی ما بود که بعد از اینکه فهمیدیم چینی‌ها در این زمینه توانمند هستند، ساخت متروی تهران را به آنها کلید زدیم. بعد از آن تا سال ۲۰۲۰، سفارش‌های شرکت‌های چینی برای ساخت تجهیزات مترو بر شد.

ابوالفضل علمایی‌فر
مدیر میز چین در وزارت امور خارجه
Alborz.payam@gmail.com